

Poštovana kolegice, poštovani kolega!

I u ovome *Pismu članu* apeliramo na vaše aktivnije uključivanje u rad *Društva za plastiku i gumu*. *Društvo* još djeluje zahvaljujući pretežno dobrovoljnom radu malobrojnih pojedinaca. Pitanje je do kada. O alarmantnoj situaciji u *Društvu* i časopisu *POLIMERI* ponovno je raspravljano i na skupštini *Društva za plastiku i gumu*, o kojoj vas izvještavamo u ovome broju.

Skupština Društva za plastiku i gumu

Skupština *Društva za plastiku i gumu* održana je 20. travnja 2005. u *Maloj vijećnici Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu*. Skupštinu je otvorio i vodio predsjednik *Društva* dipl. ing. Vladimir Ferdelji. Nakon prihvaćanja predloženoga dnevnog reda i izbora članova tijela *Skupštine*, predloženo je razrješenje dijela dotadašnjih i izbor novih članova *Skupštine*.

Zbog prelaska na novu dužnost, povlačenja iz rada u *DPG-u* ili neaktivnosti, *Skupština* je jednoglasno razriješila sljedeće članove: Bjorna Bienerta, Josipa Bobana, Krešimira Buntaka, Štefaniju Dabić i Krešimira Šintića.

Jednoglasno je potvrđen prijedlog da se za nove članove *Skupštine* izaberu: Nebojša Džodan, *Elka*, Zagreb; Đuro Horvat, *Tehnix*, Donji Kraljevec; Vlado Orešković, *Končar-alati*, Zagreb; Alojz Šestan, *Šestan Busch*, Prelog; Ana Švob, umirovljenica, Zagreb.

Predloženo je i jednoglasno prihvaćeno da se za tri nova člana *Velikoga vijeća* izaberu Đuro Horvat, *Tehnix*, Donji Kraljevec; Vlado Orešković, *Končar-alati*, Zagreb; Alojz Šestan, *Šestan Busch*, Prelog.

Izvještaji

Izvještaj o stručnim aktivnostima DPG-a u 2004. podnio je potpredsjednik i glasnogovornik prof. Igor Čatić te predstavio program rada *DPG-a u 2005.* Tijekom 2004. ostvareni su sljedeći zadatci:

- organizirano je savjetovanje *Injekcijsko prešanje polimera i ostalih materijala*, Zagreb, 2. prosinca 2004., 120 sudionika;
- nastavljen je izdavanje časopisa *POLIMERI*, tri broja u 2 sveska;
- nastavljena je suradnja s *Udruženjem prerađivača plastike i gume*;
- članovi *Društva* aktivno su sudjelovali u radu više tehničkih odbora *Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo*;
- nastavljena je suradnja sa stranim društvima slanjem izaslanika *DPG-a* na skupove prijateljskih društava bez plaćanja pristojbe;
- organiziran je posjet *Sajmu plastike i gume* u Düsseldorfu, K'04, u listopadu 2004.

Program rada DPG-a u 2005.

Skupština je prihvatila sljedeći program rada za 2005.:

- organiziranje savjetovanja *Polimerni materijali i dodatci polimerima*, studeni 2005.;
- organiziranje više jednodnevnih savjetovanja, npr. o temperiranju kalupa za injekcijsko prešanje polimera, injekcijskom prešanju itd.;
- obnova i uvođenje novih temeljnih seminara, osobito za potrebe *Udruženja prerađivača plastike i gume HGK*;
- sudjelovanje u aktivnostima *Hrvatskoga zavoda za norme*;
- sudjelovanje u aktivnostima *Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva*;
- izdavanje časopisa *POLIMERI*, 4 broja u najviše 4 sveska;

- suradnja s *Udruženjem prerađivača plastike i gume HGK*;
- nastavak suradnje sa stranim društvima s područja polimerstva;
- završne pripreme za izdavanje tiskanoga *Hrvatsko-engleskog rječnika polimerstva* autora I. Čatića i R. Čatić te izradba elektroničke inačice;
- završne pripreme za izdavanje knjige I. Čatića *Proizvodnja polimernih tvorevina* (izlazi iz tiska u siječnju 2006.);
- sudjelovanje članova *DPG-a* u javnim raspravama s područja polimerstva i u radu drugih udruga te *HIS-a*;
- priprema za proslavu 40. obljetnice *DPG-a* i 70. obljetnice rođenja I. Čatića (od 23. do 25. travnja 2006.).

Financijski izvještaj za proteklo razdoblje podnijela je Ana Matijašević. *Skupština* je jednoglasno prihvatila financijski izvještaj za 2004. i plan za 2005.

Izvještaj o radu DPG-a između dviju skupština

Središnja točka skupštine bilo je izlaganje potpredsjednika zaduženoga za stručni rad i glasnogovornika *DPG-a*, prof. Igora Čatića, o radu *Društva* između dviju skupština. Navode se neke pojedinosti iz njegova referata koji je poslužio kao osnova za raspravu. Izlaganje je bilo podijeljeno u tri dijela:

- pretpostavke za rad *DPG-a*
- što je načinjeno u izvještajnom razdoblju u *Društvu* i časopisu *POLIMERI*
- što dalje i kako se pripremiti za izbornu skupštinu koja se treba održati početkom 2006.

Pretpostavke za rad DPG-a

Oslonca za uspješan rad *DPG-a* praktički više nema. Isto se primjećuje i u ostalim sličnim društvima, sekcijama, savezima (*Sekcija za petrokemiju HAZU, HIS* i dr.).

Udruženje prerađivača plastike i gume pri *HGK*, za koje se pretpostavljalo da će pomoći u reaktiviranju *Društva*, nešto radi, ali je zapravo teško shvatiti o čemu je riječ. Priređuju se izložbe, sve se učestalije sastaje sa strancima. Organiziraju se savjetovanja, npr. *Plastika - materijal 21. stoljeća* sa strancima iz *PlasticsEurope*, a da se nije o tome razgovaralo s *DPG-om*. Iako se o grozdu plastike govori od 1999., Hrvatska ga još nema. Ima ga npr. Slovenija, pa i Vojvodina. Osim toga, neke važne tvrtke, npr. *DIOKI*, još nisu u *Udruženju*.

Uvozno-izvozni rezultati sve su lošiji na štetu Hrvatske (uvoz veći od izvoza za oko 480 milijuna USD). Nitko nema snage da sjedini mnoge zajedničke interese.

Međutim, ipak ima i bitnih pomaka. *DIOKI* je promjenom vlasničke strukture najavio ofenzivu: povećanje kapaciteta PE-a i PS-a te obnovu proizvodnje VC-a i PVC-a. Ako se provede u djelo, bit će to snažan zamah proizvodnji plastike u Hrvatskoj, možda i radu *DPG-a*.

Što se tiče preradbe, može se konstatirati da postoje uspješni prerađivači. Npr. novi član *Velikoga vijeća*, gospodin Alojz Šestan, dolazi iz poduzeća koje je trenutno najveći proizvođač polimernih kacija u svijetu. A i *Elektro-kontakt*, iz kojega dolazi predsjednik *DPG-a* i *Udruženja*, najveći je svjetski proizvođač regulatora u elektroindustriji. Znači da se može.

Ono što je stalno prisutno jest kadrovsko pitanje. Kadrova je na svim razinama sve manje. To je posljedica dvaju trendova: devedesetih se godina na tehničke fakultete, pa i na strojarstvo, upisivalo

premalu studenata, a stanje u alatničarstvu sve je lošije. Sada jednostavno ne diplomira dovoljno studenata. Uspješna preradba plastike i kaučuka vezana je ponajprije uz pravodobnu proizvodnju potrebnih kalupa i alata, a alatničara, pogotovo mlađih, kod nas gotovo više nema. Slično je i s nastavnicima. Onih mlađih od 50 godina sve je manje, a nema ni dovoljno asistenata. Izgledi za bitne promjene vrlo su slabi. Plastičarska industrija, koja u cijelom svijetu vrlo brzo napreduje, zahvaljujući i mnogobrojnim istraživačima, u nas se razvija nedovoljno brzo.

Što je načinjeno u izvještajnom razdoblju?

Društvo

Aktivnost Društva svela se na rijetke sastanke Maloga vijeća. Doneću se neke odluke i ništa se posebno ne događa. Malo vijeće jednostavno je prestalo ili prezauzeto drugim poslovima, a nema ni oslonca ili potpore članova Društva za bilo kakve aktivnosti. Nitko se ne želi uključiti u rad Društva, ni nakon ponovljenih poziva u časopisu POLIMERI. Zato su svi članovi Maloga vijeća dali prije godinu dana ostavke, koje na prošloj skupštini ipak nisu prihvaćene.

Katedra za preradu polimera FSB-a, trajan oslonac DPG-a, usredotočila je dio napora na časopis POLIMERI. A za ostalo nema vremena. Osim toga, već gotovo pola godine zaposleni na Katedri rade u neljudskim uvjetima, jer se oko njih gradi.

Na stručnom području također nije mnogo učinjeno. Voditelj vrlo uspješnoga skupa Plastična ambalaža odustao je od voditeljstva jer se posvetio drugim područjima djelovanja, a djelomično i časopisu. U 2004. nije održan ni predviđeni skup Polimerni materijali i dodatci polimerima. Održat će se 17. i 18. studenoga 2005.

Jedan je skup, međutim, nadmašio sva očekivanja. MZOŠ je financirao projekt Injekcijsko prešanje polimera. Rezultat je projekta objava knjige Injekcijsko prešanje polimera i ostalih materijala. DPG je bio uključen u projekt kao suradna organizacija. DPG-u je povjeren javno predstavljanje knjige. Na tom predstavljanju okupilo se 120 sudionika, koji su knjigu dobili besplatno. Društvo je ostvarilo još i dopunski izvor prihoda u visini troškova uređivanja jednog broja časopisa POLIMERI.

Ali dva primjera ohrabruju. U petak 22. travnja 2005. održat će se savjetovanje, pretežno zatvorenog tipa: Proizvodnja i prerada plastike - strateški oslonac gospodarskog razvoja Hrvatske. Naslovni su organizatori DPG i Sekcija za petrokemiju Znanstvenog savjeta za naftu, a izvršni organizator je DIOKI. U radu tog savjetovanja sudjelovat će više dužnosnika DPG-a.

Nakon dugo vremena sadržajno su obnovljeni temeljni seminari, koji su ponuđeni potencijalno zainteresiranim poduzećima. Odziv za sada nije velik, ali je Elka naručila četiri seminaru u trajanju od 22 sata. Predavanja se održavaju u trajanju od 2 do 3 nastavna sata poslijepodne.

Časopis POLIMERI

Nakon odlaska dugogodišnje glavne urednice još nije izabran stalni glavni urednik. Glavnom uredniku to bi morao biti ili jedini posao ili najvažniji sporedni posao. Istodobno, nitko iz akademske zajednice nije za to zainteresiran, jer se ne priznaje za napredovanje. Vidjet će se može li se štogod promijeniti, jer je Povjerenstvo za izdavačku djelatnost MZOŠ-a uputilo zahtjev Nacionalnom vijeću da se recenzije i urednički rad priznaju kao znanstveni doprinos.

Posao v.d. glavnog urednika preuzeo je M. Šerčer, koji je opterećen i mnogobrojnim drugim poslovima. Najveći teret u izdavanju časopisa u proteklom razdoblju podnijela je Gordana Barić. To je bilo moguće jer je očekivala izbor za nastavnicu, a financirana je putem projekta. Međutim, ona sada odlazi na novu dužnost. Uredništvo nije uspješno radilo. Svoje mandate stavili su na raspolaganje: predstavnik izdavača, zamjenica glavnog urednika, urednik za inozemstvo, urednik za marketing i još dvije urednice.

Časopis objektivno mnogo ljepše izgleda. Na broj i razinu kategoriziranih radova Uredništvo ne može utjecati. Jako se puno pišu novosti i prikazi knjiga, što je dobro, ali to ne može biti osnova časopisa.

Osnovni kriterij procjene uspješnosti časopisa jest redovitost izlaženja. Do sada najčešće nije bilo financijskih sredstava. U posljednje se vrijeme događalo da je novca bilo, ali ipak POLIMERI nisu izlazili. Ono što bi Skupština morala zaključiti jest treba li DPG-u časopis i kakav. Koliko su poduzeća spremna reklamama ili na neki drugi način pridonijeti uspješnom izdavanju časopisa? Radi se možda o otprilike 120 000 do 150 000 kuna na godinu, ostalo daje MZOŠ. Treba li časopis koji ima ugled i tradiciju i dalje izdavati ili ga dati (prodati) nekom izdavaču?

Što dalje i kako se pripremiti za izbornu skupštinu?

Malo vijeće spremno je odraditi mandat do kraja, tj. do sljedeće izborne skupštine. Međutim, i to traži trajan rad. U Društvu više nema zaposlenika. Prema potrebi se honorarno angažira bivši zaposlenik. Nema ni radnoga prostora. Za sada se može koristiti soba I. Čatića na FSB-u, kamo će se smjestiti računalo i dio arhive.

Kako se pripremiti za izbornu skupštinu u proljeće 2006.? To je teško predvidjeti. Osnovni su problemi prave zamjene za dva potpredsjednika i tajnika DPG-a. Mnogi potencijalni predloženci nisu zainteresirani za rad u DPG-u jer je to ipak praktički dobrovoljan rad koji hrvatska akademska zajednica ne priznaje.

Drugo je pitanje trebaju li komu Društvo i časopis POLIMERI. Predsjednik Društva, koji je ujedno i predsjednik Udruženja prerađivača plastike i gume, trebao bi pokrenuti inicijativu da se razgovara o tome na Udruženju i da se poduzeća izjasne. U protivnom, Društvo će još neko vrijeme djelovati zahvaljujući pojedinačnim naporima.

1 Rasprava o izvještaju i budućnosti DPG-a i časopisa POLIMERI
Na temelju izlaganja razvila se vrlo iscrpna rasprava u kojoj su sudjelovali svi nazočni članovi Skupštine i članovi ostalih tijela DPG-a. Osnovni je zaključak: bez radikalnih mjera Društvo i časopis POLIMERI mogu vegetirati, ali bez ulaganja dodatne energije i povećanja aktivnosti svih članova prijeti im nestanak. Tijekom rasprave čuli su se razni prijedlozi; gotovo svi su već provjeravani. Kako su najavljeni planovi za obnovu proizvodnje polimera u Hrvatskoj, bitan oslonac za rad Društva i izdavanje časopisa moraju biti poduzeća s toga područja. Međutim, jednako snažna osnova za rad DPG-a i za izdavanje časopisa POLIMERI moraju biti i prerađivači plastike i kaučuka. Za to bi bila potrebna jaka jezgra stručnjaka koja bi mogla dati nov zamah tim aktivnostima, jer je riječ o teškom zadatku koji zahtijeva ponajprije uporan rad. Nažalost, takva jezgra nije prepoznata na skupštini, nema spremnosti pojedinaca da preuzmu odgovarajuće dužnosti. A jezgru bi trebali činiti gospodarstvenici i predstavnici svih znanstveno-obrazovnih ustanova zainteresiranih za rad DPG-a i daljnje izlaženje časopisa POLIMERI. Zato se rad DPG-a i izdavanje časopisa temelje na pojedinačnim naporima, što je pohvalno, ali dugoročno neodrživo.

Članarine

Skupština je zaključila da u 2005. članarine iznose kako slijedi: Pojedinačne članarine:

- pojedinci (uključuje pretplatu na časopis POLIMERI) 100 kuna
- povlašteni (počasni i zaslužni članovi, umirovljenici, studenti) 50 kuna
- osobe u inozemstvu 30 eura
- pretplata na časopis POLIMERI 300 kuna
- Članarine pravnih članova (najmanje):
- obrtnici, fakulteti, znanstveni instituti 1 200 kuna
- članovi Skupštine 2 500 kuna
- članovi Velikoga vijeća 4 000 kuna
- ostali, prema veličini poduzeća 2 500 kuna

Ako niste podmirili članarinu za 2005. i ranije, pozivamo vas da je uplatite na žiroračun Društva za plastiku i gumu
2330003-1100208349.

Najsrdacnije vas pozdravljamo!

Marica IVANKOVIĆ